

maaskee kan ønske, for at hans Søn ikke skal faae Leilighed til at ruinere sig; det er imidlertid ganske vist, at den ikke har forhindret Nogen fra at ruinere sig, som har havt Tilbøielighed dertil. Jeg troer, at man ikke glemmer Nagerlovgivningen har opnaaet det Allermindste af det, man vilde opnaae; den eksisterer nu imidlertid engang; men vi bør søge lidt efter lidt at fjerne os derfra, og jeg troer, at den Bevillingsmyndighed, Regjeringen har, er nyttig i saa Henseende, thi den kan lidt efter lidt føre os bort fra Nagerlovgivningen og over i Retning af den frie Rentefod. Jeg troer, at en pludselig Indførelse af en fri Rentefod vilde være til stor Skade, men jeg er overbevist om, at vi gradviis maae komme dertil; ethvert Skridt, enhver Handling, der bidrager til at standse denne langsomme Bevægelse, anseer jeg for yderst uheldig, og, forsaavidt Nogen maatte ville lægge Vægt paa mit Raad, vil jeg fraraade Enhver at bidrage Noget til en saadan Standning. Jeg veed meget godt, at Mange ansee det at tale i modsat Retning af den, hvort jeg taler, som et Benktabsstykke; men der gives forskjellige Slags Benktab, der gives gode og daarlige Benner. Jeg for mit Vedkommende ønsker ikke noget Benktab, som er baseret paa Bildfarelse, og, selv om man lovede mig alt muligt Benktab, vilde jeg ikke bidrage til, at den Bildfarelse om disse Forhold, som synes at herske hos en stor Deel af den danske Almue, blev bestyrket. Derfor har jeg udtalt mig saa udsørligt, som jeg her har gjort, og skal endnu kun gjentage, at jeg vilde ansee det for i højeste Grad skadeligt, isald de Anskuelse, der ligge til Grund for dette Lovforslag, bleve forte igjennem, og isald denne Forhandling skulde have nogen anden Betydning end en Belæring. Jeg skal derfor stemme saavel mod Lovforslaget som mod enhver af Paragrapherne i det Forslag, der er fremkommet fra Rigsdagsmanden for Marhuus Amts 1ste Valgkreds (Winther). Efter den Udtalelse, vi have hort fra Regjeringen, skal jeg dog tilføie, at, naar Regjeringen ikke lægger Vægt paa de 16 Rd., der hidtil ere betalte for Bevillingerne, saa maa det være os ligegyldigt, om de betales eller ei, sjsjndt jeg ikke troer, at Nogen er

bleven ulykkelig ved at betale disse Penge; — men Andet troer jeg ialtsald ikke, vi bør ønske opnaaet ved denne Lov.

Kraiberg: Efter hvad der er yttret, navnlig af Rigsdagsmændene for Ribe Amts 2den Valgkreds (Hage) og Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (L. C. Larsen), skal jeg indskrænke mig til at meddele en factisk Oplysning. Dette Forslag saavel som et lignende, der tidligere har været forhandlet her i Salen, er jo fremkaldt ved en Stemning, som man har kaldt almindelig, og som man har skildret med de stærkeste Farver; jeg anseer det derfor for ønskeligt at oplyse, at denne Stemning dog ikke er saa ganske almindelig. Randers Amts 4de og 5te Valgkreds støde umiddelbart til hinanden; i 5te Kreds var Bevægelsen saa stor, at man kan sige, at Rentespørgsmaalet var den egentlige Valgfane, og at de, der samlede sig under den, bestemte Valgets Udfald. I Randers Amts 4de Valgkreds, som jeg har den Ære at repræsentere, blev denne Sag ikke omtalt med et eneste Ord ved Valghandlingen, ligesaa lidt som ved et Møde, som jeg et Par Maanedere senere afholdt med mine Valgere. Naar jeg nu spørger mig selv om Grunden dertil, saa kan jeg ikke antage, at det maa have været den, at man der i Kredsen slet ikke er bleven berørt af Trykket af de vanfælige Pengesforhold, men jeg kan kun forklare mig det, naar jeg siger: at man der titide er bleven Herre over sin Stræk og er kommen til den Erkjendelse, at man dog til Syvende og Sidst, uden at det kan forebygges ved nogensomhelst Lovregel, maa finde sig i, at Prisen paa Penge hos os retter sig efter Pengemarkedet i det Hele, og at man der har erkjendt, at, naar man vil folkelig Frihed, saa maa man ogsaa vilde dens Conseqventser, men en af Folkets friheds vigtigste Conseqventser er netop den, at Anvendelsen af den lovligt erhvervede Formue ikke hindres ved unaturlige Baand. Jeg kan altsaa efter disse Anskuelse, som ogsaa deles af mine Valgere, ikke give min Stemme til nogensomhelst Forandring i den bestaaende Tilstand — og jeg holder paa den, fordi jeg betragter den som den rette Vej til at frem-